

VILANOVA I LA GELTRÚ - CANIGÓ7ª ETAPA : MONISTROL - LA BARATA

21 de febrer 1988

A l'etapa d'avui anirem des del poble de Monistrol, al peu de Montserrat, fins a la finca de La Barata situada a la falda de Sant Llorenç del Munt. Això significa que deixarem les terres del Bages que, tot sigui dit, només hem trepitjat d'esquitllada, per entrar de ple a la comarca del Vallès Occidental en la seva part més septentrional.

En un primer tram, i després de travessar el riu Llobregat, seguirem l'antic camí romeu que anava de Barcelona fins a Montserrat per Terrassa. Més endavant l'abandonarem per dirigir-nos vers el bonic poble de Vacarisses. A continuació ens enfilarem pels cingles que voregen aquesta població i així arribarem a la Serra de l'Obac, la qual seguirem per la carena del Pou de Glaç. Tot seguit davallarem cap a la riera de les Arenes, al peu de Sant Llorenç del Munt, on finalitzarà el recorregut al costat de La Barata.

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova.	7	h
Monistrol. <u>Esmorzar</u> .	8.30	h
Sortida de Monistrol.	9	h
Vacarisses. <u>Reagrupament</u> .	(7.15 Km)	10.45 h
Sortida de Vacarisses.		11.15 h
Casa Nova de l'Obac. <u>Dinar</u> .	(12.27 Km)	12.45 h
Sortida de la Casa Nova de l'Obac.		15 h
La Barata.	(17.53 Km)	16.30 h

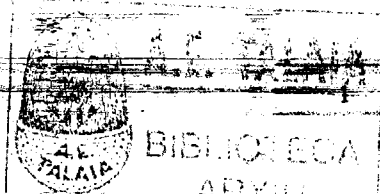
OBSERVACIONS

A Monistrol hi ha bars on es pot esmorzar.

Cal portar-se el dinar.

Tot i que pel camí anirem trobant aigua, a la Casa Nova de l'Obac, on dinarem, no n'hi ha.

Pel trajecte anirem trobant les conegudes marques blanques i vermelles del GR, però cal advertir que aquest itinerari es va "mal" senyalitzar en sentit contrari de com el fem nosaltres, per la qual cosa moltes de les marques només les veurem si mirem enrera.

VILANOVA I LA GELTRÚ - CANIGÓ

7ª ETAPA : MONISTROL - LA BARATA

21 de febrer 1988

A l'etapa d'avui anirem des del poble de Monistrol, al peu de Montserrat, fins a la finca de La Barata situada a la falda de Sant Llorenç del Munt. Això significa que deixarem les terres del Bages que, tot sigui dit, només hem trepitjat d'esquitllada, per entrar de ple a la comarca del Valles Occidental en la seva part més septentrional.

En un primer tram, i després de travessar el riu Llobregat, seguirem l'antic camí romeu que anava de Barcelona fins a Montserrat per Terrassa. Més endavant l'abandonarem per dirigir-nos vers el bonic poble de Vacarisses. A continuació ens enfilarem pels cingles que voregen aquesta població i així arribarem a la Serra de l'Obac, considerada Parc Natural, la qual seguirem per la carena del Pou de Glas. Tot seguit davallarem cap a la riera de les Arenes, al peu de Sant Llorenç del Munt, on finalitzara el recorregut al costat de La Barata.

LA MISTERIOSA LLUM

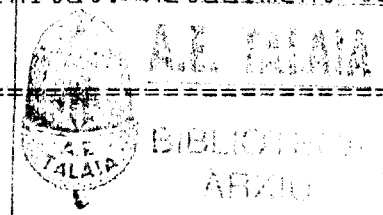
Cal recordar, encara que només sigui per la proximitat geogràfica, que tal dia com avui se celebra la festivitat de la Misteriosa Llum a la veïna ciutat de Manresa. Direm dues paraules del fet que va originar aquesta festa.

S'explica que : "Vers el segle XIV la ciutat estava en entredit amb el bisbe sobre una conducció d'aigües, damunt de la qual creien tenir dret el comú de Manresa i el bisbat. El plet era molt barallat i produïa molt disgust a ambdues parts".

"Inesperadament, el veïnat va adonar-se que des de Montserrat baixava una gran bola lluminosa que s'encaminava vers la població, va creuar per damunt del cel i va entrar dins del temple de la Mare de Déu del Carme, on es va destriar en tres boles que simbolitzaven la Santíssima Trinitat".

"Les campanes de tota la contrada es van engegar totes soles; per elles, el bisbe, que es trobava a Santpedor, va tenir esment del prodigi i ràpidament va traslladar-se a Manresa i donà per cancel·lat el litigi en favor de la ciutat, puix que tothom va creure que el cel li havia donat la raó en enviar-li aquella llum misteriosa".

Avui també se celebrava la festivitat de Santa Irene, germana de Sant Damas, i advocada de la virginitat. Actualment té poca devoció.

HorariQuilòmetresParcial Total

0.00 0.00 0.000

Iniciem l'etapa a la plaça de Carles Amat situada al costat mateix de la carretera general de Barcelona a Manresa (140 m). Cal fer notar el magnífic plàtan que l'ombreja, vorejat per un banc circular. En una raconada també hi trobem una font.

En Joan Carles i Amat (1572-1640) nasqué al poble de Monistrol i fou metge i escriptor. Autor de diverses obres mèdiques i d'un mètode de guitarra, és conegut sobretot pel seu popular "Recull de quatre-cents aforismes catalans".

Travessem l'esmentada carretera general (convé fer-ho mitjançant el pas inferior) per agafar la que va a Castellbell i El Vilar creuant el riu Llobregat.

El pont que estem travessant substitueix el que, tal com deiem en el recull de l'etapa anterior, havia fet construir el prior montserratí Bernat Esquerrer, l'any 1317. La seva missió era facilitar el pas del Llobregat als pelegrins que venien de Barcelona o Terrasa pel camí romeu. Era una bella construcció d'estampa gòtica, que merescué ser declarada monument nacional. L'any 1939, després de més de sis-cents anys de servei fou aterrat.

Mentrestant passem pel pont podem observar davant, a l'esquerra, un xic enlairada, una curiosa casa.

Una vegada a l'altra banda del riu, la carretera que seguim torça cap a l'esquerra i pren el nom de carrer de Santa Anna. A la dreta hi tenim el carrer Pla. Nosaltres seguirem pel carrer d'enfront que puja per entremig d'una font i d'una bústia. És la Pujada de l'Estació amb un sòl perfectament enllosat.

0.04 0.04

Quan arribem al capdamunt de la pujada sortim a un carrer asfaltat. A mà dreta hi veiem l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat. Seguim per l'esquerra pujant. Passem pel costat d'uns blocs d'habitatges. Enfront hi veiem la curiosa edificació que ja havíem albirat des del pont.

Abans d'arribar a un rètol que indica "Monistrol residencial", hem d'abandonar el carrer asfaltat per agafar un camí que revolta cap a la dreta tot passant per damunt de la foradada del ferrocarril. El terreny és vermellós.

Baix, a la dreta, ara hi tenim el bell edifici de l'estació; més enllà, el pont que hem travessat i, al fons el poble de Monistrol amb la impressionant paret de Sant Jeroni al seu darrere. Un xic més a l'esquerra també hi podem distingir la torre de la Bestorre.

A poc de planejar una mica el camí gira cap a l'esquerra tot passant per una zona de conglomerat. A la dreta hi tenim un fondal, el torrent de l'Escurra, amb una bauma a la seva capçalera. Just damunt de la bauma hi ha una masia.

0.06 0.10

Arribem a la masia que segons diu el cartell que hi ha a la porta ara és la "Comunitat Terapèutica i Educativa La Coma" (180 m). Voregem l'edificació deixant-la a la dreta; a continuació tenim un tancat.

En el punt on el camí gira cap a la dreta deixem un trencall, entre columnes escapçades, que se'n va per l'esquerra. Seguim vorejant el tancat, ara, paral·lels a la muntanya de Montserrat.

Just quan el camí torna a girar cap a la dreta l'hem d'abandonar per agafar un senderol que s'enfila pel costat d'un ametller. Més endavant el terreny, molt malmès, forma una mena de graons de roca. Trobem marques de color verd i també rosat.

Fem cap a un camí empedrat que mica en mica es va fent més ample i planer. Lona a Montserrat el qual seguirem una estona. Passem per un tram força ben conservat; el camí, planer i per entremig de marges, arriba a tenir una amplada considerable. A la dreta hi tenim una zona cremada.

=====

EL CAMÍ RAL O DELS ROMEUS

Aquest camí tingué una gran consideració i ús especialment des del segle XIV fins el XVII, per a traslladar-se des de Barcelona i sobretot des de Terrassa, a Montserrat.

Sortia de Terrassa pel pont anomenat de Vacarisses i s'enfilava per la pujada del Moixell, seguint el camí dels Bressols, prop de Sant Miquel de Gonerres. En el Molinot entrava en el terme de Vacarisses i seguia cap el Coll Cardús, El Boixadell, Hostal de Torrocella, Castellet i Hostal del Palà; d'ací feia cap a l'Hostal de la Creu, baixant cap a Monistrol i ja, pel camí normal, fins a Montserrat.

L'últim tram, prop de l'Hostal de la Creu, és el que està més ben conservat, observant-se encara trossos obrats en pedra picada, tant en els marges com en l'enllosat del sòl.

També s'hi poden veure els embornals per a escórrer l'aigua. Ja de baixada cap a Monistrol hi ha un tram que assoleix una amplada de sis metres.

Prop de l'Hostal, en el punt més elevat de la carena, hi ha una bassa buidada en la roca viva, d'uns set per quatre metres, que serví d'abeurador de les cavalleries.

L'Hostal de la Creu conserva les parets, diverses voltes senceres, l'enllosat de part del primer pis i una sala a la part baixa que permet aixoplugar-s'hi. En aquest indret hi havia una creu de terme de la qual pren el nom el paratge.

Finalment podem citar una de les moltes notícies històriques que fan referència al camí. El 1342 el rei Pere III el Cerimoniós va ordenar arreglar-lo i ell mateix hi va transitar dos anys més tard quan venia de postrar-se als peus de la Verge i abans de la campanya amb què havia d'annexionar la Cerdanya i el Rosselló.

=====

Davant, enlairades i un xic a l'esquerra, hi veiem les restes de l'antic Hospital de la Creu.

0.10 0.20

Deixem un trencall que segueix planer cap a l'esquerra; no saltres seguirem rectes pujant. Poc després el camí s'enfila per una zona molt malmesa i estreta amb grans blocs de roca caiguts. Un cop passat aquest tram el camí torna a planejar i es dirigeix vers les ruïnes de l'Hospital.

ATENCIÓ : Les marques verdes i roses segueixen per un senderol que s'enfila cap a la dreta, no en fem cas.

Les marques del GR tampoc segueixen el camí sinó que van per un senderol paral·lel a ell situat uns metres a la seva esquerra. Com que el GR també fa cap a les esmentades ruïnes seguirem pel camí que sempre serà més còmode.

0.06 0.26 1.34

Arribem a l'antic Hospital de la Creu (260 m). Des d'ací tenim una magnífica visió de Montserrat amb el poble de Monistrol als seus peus.

Sortim de darrera l'Hospital cap a la dreta passant per un rocallís, pujant, fins arribar enfront d'uns marges on retrobarem el camí marcat, el qual seguirem vers l'esquerra. Si no haguéssim anat fins a l'Hospital i en canvi haguéssim pujat pel senderol senyalitzat amb les marques verdes i roses, que abans hem rebutjat, hauriem sortit directament a aquest punt.

Baixem lleugerament i a poc planegem. Al fons, a mà esquerra, hi veiem el poble de la Bauma de Castellbell, que té una església obra d'un deixeble d'en Gaudí.

Per aquesta zona sortim del terme de Monistrol i de la comarca del Bages per entrar en terres del Vallès Occidental en el municipi de Vacarisses.

El camí passa pel costat d'unes basses d'aigua. Davant hi veiem les cases d'una urbanització.

Sortim a un camí més fressat; el seguirem en la direcció que portavem.

0.07 0.33

Poc després, quan a la dreta del camí hi trobem una clariana farcida d'escombraries (senyal inequívoc de la proximitat d'una urbanització), hem de deixar-lo per agafar un senderol que baixa cap a la dreta per entremig de pins. Cal parar esment en dos pins marcats amb marques roses per entre els quals hem de passar.

NOTA.- Si, despistats passéssim de llarg aquest trencall, arribariem a una casa de la urbanització situada a la dreta del camí. Si trobem la casa vol dir que hem de girar cua i estar més a l'aiguait.

El senderol baixa un tram de fort pendent per entremig dels pins i finalment desemboca a un camí que seguirem cap a la dreta. Aquest camí de moment baixa i tot seguit planeja fent un ampli revolt cap a l'esquerra. En aquest punt deixem un trencall ample que baixa vers l'esquerra.

Passem pel costat d'unes cases. Seguim baixant i cada vegada trobem més cases, és la urbanització de Can Franc.

0.07 0.40

Sortim a un camí encimentat, el seguim per la dreta.

El camí segueix baixant per entremig d'unes cases, a l'esquerra, i una mena de torrentera plena de brossa, a la dreta.

Arribem a una bifurcació; deixem la branca de l'esquerra i seguim per la dreta travessant la torrentera mitjantçant una cobertura de ciment. Pugem lleugerament. A l'esquerra veiem la nova carretera de Terrassa a Manresa.

0.06 0.46

Baixem cap al Torrent de la Bruixa (200 m), el qual travessarem a gual per unes passeres.

NOTA.- A partir d'ací el GR segueix pel llit del torrent, aigües avall, fins arribar a la Riera d'en Palà. La creua a gual, just per sota del pont de la carretera i puja per l'altra banda fins anar a trobar el camí de l'Estació.

Nosaltres, però, no farem aquest trajecte car el pas a gual de la riera és un xic problemàtic i aconsella passar pel pont de la carretera.

D'acord amb la nota anterior, un cop passat el torrent de la Bruixa, seguim pel camí fins arribar a la carretera que va de Terrassa a Manresa. A la nostra dreta hi veiem la magnífica masia de Can Palà.

Seguim per l'esquerra i creuem el pont sobre la Riera d'en Palà. Un cop a l'altra banda ens trobem, a mà dreta, que hi ha un Centre Jardiner i a continuació una esplanada, la qual haurérem de travessar per agafar el camí de l'Estació, cap a la dreta. A la nostra esquerra queda el bar Teresa.

0.05 0.51

Un xic més endavant trobarem el senderol que puja del llit de la riera amb les marques del GR.

Anem per entremig de cases planejant; estem travessant el Raval d'en Palà. És notable la reixa d'entrada de la finca de la família Herraiz-Pons, situada a la dreta del camí (Llàstima que encara no han construït la casa !). A la dreta tenim una visió panoràmica de la masia d'en Palà.

El camí puja una mica. Sota, a la dreta, hi veiem una pista de fronton-tennis.

0.07 0.58

Passada la Villa Paloma (on hi viu un caçador) ens trobem amb una bifurcació; agafem la branca de la dreta. El camí segueix paral·lel a la riera i també a la carretera que queda a l'altra banda.

0.03 1.01

A la poca estona trobem una nova cruïlla; deixem de banda els carrers de Montserrat i de Manyans a l'esquerra i seguim rectes pel camí de l'Estació.

Deixem el camí de les Comelles a l'esquerra. A partir d'ací anem sortint del Raval d'en Palà. Planegem a nivell de la riera per una zona amb pollancre.

0.03 1.04

Al peu d'un gros pollancre, passem a gual un rierol que va a desembocar a la riera (230 m). Iniciem una petita pujada que finalitza en creuar per sota d'una línia de conducció elèctrica. Planegem una mica. En girar un revolt veiem davant nostre la característica silueta de la Torrota de Vacarisses.

No fem cas d'un camí a l'esquerra i seguim rectes cap a les cases que tenim enfront.

0.07 1.11

Passem per damunt d'un escorrentiu forga ple d'escombraries i entrem en una nova urbanització; és la de Can Serra.

Immediatament deixem el carrer de les Gardenies a mà esquerra. El carrer que nosaltres seguim, pujant, és el dels Jacints; això està molt florit !.

Per la dreta se'ns ajunta un carrer. Més endavant el carrer que seguim canvia de nom, ara és el dels Clavells.

Deixem el de les Roselles a la dreta. En aquest punt podem veure a l'esquerra del carrer una obra d'estil neoromànic que de ben segur meravellarà els entusiastes d'aquesta expressió artística.

Tot seguit trobem una bifurcació; rebutgem la branca de la dreta i seguim per la de l'esquerra, la qual, després d'una bona pujada, encara que curta, i de deixar un carrer a mà dreta, ens portarà fins a l'estació de Vacarisses, de la línia de Barcelona a Manresa de RENFE (290 m).

0.10 1.21 5.08

Creuem la via i seguim pel camí que arrenca de l'estació pujant lleugerament. A la dreta continuem tenint-hi cases. Deixem un trencall a la dreta que baixa. Seguim per l'ample

camí que després de fer un revolt cap a la dreta planeja. Ara podem veure la Torrota força més propera.

Més endavant trobem un parell de trencalls que pugen cap a la dreta per entrar a la Colonia Gall; nosaltres seguim planejant fent un ampli revolt per entremig de camps d'ametillers.

0.10 1.31

Després d'una suau pujada trobem una bifurcació (310 m); agafarem la branca de l'esquerra que baixa lleugerament. El camí és ample i planer. Passat un revolt veiem enfront nostre el poble de Vacarisses situat sota els cingles Gran i Petit, dominat per l'edifici de la seva església.

0.05 1.36

Arribem al torrent de Salleres. El camí el travessa a gual però nosaltres ho farem mitjançant un petit pont fet d'obra i situat a la banda dreta.

Un cop passat el pontet seguim per un viarany fins retrobar el camí el qual ens portarà a passar pel peu de la Torrota.

Pugem lleugerament amb horts de cultiu a la dreta. Just quan aquests s'acaben i abans d'arribar a una bifurcació, tenim una graonada de roca que es dirigeix vers el torrent pel costat d'una alzina. En aquest paratge es diu, que en altres temps, hi vivia una Dona d'Aigua. Actualment està molt degradat.

0.07 1.43

Seguim per la branca de l'esquerra que puja amb decisió. Un cop al capdamunt de la pujada ens trobem davant del cementiri del poble. A l'altra banda del torrent hi podem veure el casallot conegut pel nom de Rectoria Vella.

0.03 1.46

Voregem el cementiri, deixant-lo a la dreta, i anem a sortir a la carretera que ve d'Olesa de Montserrat i Viladecavalls i va cap a Castellbell (360 m). La seguirem en direcció al poble.

NOTA.- El GR no entra dins del poble de Vacarisses. Però com que creiem que una breu visita pot interessar, no deixarem la carretera tal com fa el GR sinó que seguirem endavant.

La carretera fa un tancat revolt cap a la dreta i desemboca en una placeta situada davant de Can Domenec. En aquesta placeta hi trobarem una font i també una plantació de cols, si és el temps.

A partir d'ací podem fer la visita al poble. És aconsellable no seguir per la carretera sinó fer-ho pel carrer situat a la seva esquerra.

=====

VACARISSES

Aquest municipi del Vallès Occidental està situat al límit amb el Bages i el Baix Llobregat. El terme, molt muntanyós, és accidentat pels vessants occidentals de la Serra de l'Obac (944 m) i els vessants septentrionals de les Serres de Sant Salvador de les Espases, del Puig Ventós (594 m) i del Coll Cardús (628 m). Comprèn la capçalera de la riera de Sant Jaume, afluent del Llobregat a través de la riera de Gaia, i la de la riera del Palà, afluent directe al Llobregat. El bosc ocupa una gran part del terme.

és important la funció de lloc de segona residència i d'estiueig, localitzada en diverses urbanitzacions (Raval del Palà, Torreblanca de Montserrat).

El poble (389 m) és al peu dels vessants sud-occidentals dels cingles de l'Obac, prop de l'antic camí ral o camí romeu de Barcelona a Montserrat per Terrassa i Monistrol. És centrat per l'església parroquial dedicada a Sant Pere i Sant Feliu. L'actual edifici, del segle XVIII, d'una nau amb capelles laterals construïdes entre els contraforts, possiblement fou bastit per munificència dels Amat durant llur estada a Vacarisses, a l'indret, on segurament, s'aixecava la primitiva església del segle XI.

El lloc té l'origen en l'antic castell de Vacarisses, esmentat ja el 1021, que pertanyé a la línia troncal dels Montcada i del qual en foren carlans els Castellets. El segle XIV passà a la corona, i Pere III el vengué el 1358 a Jaume Desfar. Els Desfar enllaçaren el segle XVI amb els Amat, marquesos de Castellbell. Es conserva la casa palau, reformada el segle XVIII, amb portal adovellat, on nasqué, el 15 de març de 1707, Felip d'Amat i Junyent, que va arribar a ser Virrei del Perú. Es digne de mencionar que quan va assolir tant alt càrrec va tenir un record per al seu poble i des d'allà va encarregar 14 dots per a donzelles pobres que maridessin o entressin en religió, sempre que fossin filles de Vacarisses.

En aquest noble edifici de molts anys que hi ha establert l'ajuntament; també hi ha la biblioteca i l'arxiu municipal.

El nucli històric del poble, entorn de l'església i del castell, no ha estat gaire alterat i conserva la fesomia tradicional.

Sobre el poble, encimbellada en un pujol, hi ha la Torrota, torre de planta circular, probablement del segle XI. Podia anar combinada amb el castell primitiu, puix hi ha qui assegura que era comunicada amb aquesta fortalesa per una mina subterrània. Segurament també s'utilitzà com a torre telegràfica de senyals.

=====

GOIGS A LLAOR DE SANT PERE

Patró de la Parròquia
Bisbat

de Vacarisses
de Vic

*Puix que Déu us conferia
dur de la barca el timó,
empareu-nos nit i dia
sant Pere, nostre patró.*

Pescador des la infantesa,
Déu ja us té predestinat
per més alta i digna empresa
que tirar la xarxa al mar,
i entre tants us escollia
segur que éreu el millor.

Empareu-nos...

De la pesca el gran miracle
us ha enfervorit el cor,
puix hi heu vist sens cap obstacle
ben clar el segell del Senyor.
I allí als seus peus s'humilia
vostre impuls sens parió.

Empareu-nos...

Jesús que veu la puixança
del vostre cor arborat,
en Vós posa l'esperança
per fer un bon apostolat
i en el moment us confia
ésser d'homes pescador.

Empareu-nos...

Els apòstols que us segueixen
en el vostre predicar,
amb fervor us reconeixen
per cap que els ha de guiar.
Amb vostra fe i simpatia
convertiu al pecador.

Empareu-nos...

Per tres vegades negàreu
a vostre Senyor estimat;
tantes llàgrimes vessàreu
d'haver-lo traïcionat
que un nou Apòstol sortia
purificat d'aquell plor.

Empareu-nos...

Del cel baixa altra vegada
Jesús ja ressuscitat
i, en veure-us, una abraçada
tan estreta us ha donat
que el vostre interior s'omplia
de la més gran emoció.

Empareu-nos...

I de Jesús surt la frase
que ha de fer-vos immortal,
quan diu: — Tu seràs la base
de l'Església Universal.
De les ovelles el guia
seràs i el primer Pastor.

Empareu-nos...

En oir la veu divina,
guiat per l'Esperit Sant
a predicar la doctrina
un llanceu amb fe tan gran
que a Vós el poble venia
a escoltar-vos ple d'unció.

Empareu-nos...

Quan és arribada l'hora
d'ésser cruelment perseguit,
la vostra ànima s'arbora
pel martiri pressentit.
I escampeu vostra homilia
que als fidels dóna braó.

Empareu-nos...

Perseguit com una fera
sou cercat per tot arreu
i la condemna us espera
de morir clavat en creu.
I això us omple d'alegria
pensant en el Redemptor.

Empareu-nos...

La vostra Barca que avança
pels camins de terra i mar,
ni temporal ni bonança
no han pogut fer naufragar.
Fa vint segles que naixia
i és ben ferm el seu timó.

Empareu-nos...

Vacarisses, ajocada
a l'ombra del Gíng'e altiu,
sota el Castell dels Montcada
va voler fer-hi el seu niu
on, fidel a vostra guia,
ha anat creixent de debò.

Empareu-nos...

Fa dos segles, vostra Imatge
en el temple parroquial,
rep fervorós homenatge
i la devoció filial
d'aquest poble que confia
en la vostra protecció.

Empareu-nos...

*Puix que Déu us conferia
dur de la barca el timó,
empareu-nos nit i dia
sant Pere, nostre patró.*

Lletra: Ramon Alzamora - Música: Mn. Lluís Camps - Arranjaments de les veus: Jaume Margarit
Dibuix de la imatge: Alex Ribó

RESCOLTA **TORNADA**

COBLES

Puix que Déu us conferia dur de la barca el timó, empareu-nos nit i dia a Sant Pere, nostre Patró.

Pescador des la infantesa, Déu ja us té predestinat per més alta i digna empresa que tirar la xarxa al mar, i entre tants us escollia segur que éreu el millor. Empareu-nos...

¶ Tu ets Pere.

¶ I sobre aquesta pedra edificaré la meua Església.

P R E G U E M

O, Déu, qui al gloriós Apòstol vostre sant Pere, conferint-li les claus del regne celestial, donàreu poder de lligar i de deslligar, concediu-nos que amb l'auxili de la seva intercessió, siguem lliures dels lligams dels nostres pecats. Vós que viviu i regneu pels segles dels segles. - R. Amén.

Per a retrobar el GR sortim de la placeta per un carrer que voreja Can Domenec pujant lleugerament. A mà dreta hi trobem Cal Pau, Cal Canyelles, El Sot d'en Gordi i Can Mitjanes. Aviat el carrer s'acaba i es transforma en un senderol que puja per l'esquerra amb més pendent. Seguim vorejant Can Domenec; ara podem veure el seu hort i també les restes d'un molí de vent utilitzat per a pouar aigua.

Quan s'acaba la pujada planegem una mica. Podem aprofitar-ho per a gaudir de la panoràmica que ens ofereix el poble al voltant de l'església i de l'edifici del castell.

Després de girar cap a la dreta se'ns ajunta per l'esquerra el corriol del GR que ve directament des de l'entrada del poble.

Per tal de proseguir amb la descripció del GR cal passar a la següent nota.

0.03 1.49 7.15

Poc després, quan arribem al cartell indicador del nom del poble, hem de deixar la carretera i agafar un camí per l'esquerra que de moment torna enrera per dirigir-se vers una caseta de transformador i tot seguit torça cap a la dreta planejant entre dos tancats.

Passats els tancats hem d'abandonar-lo per agafar un corriol que es dirigeix cap el turonet de terra vermella que tenim davant. Immediatament, el corriol bifurca, seguirem per la branca de la dreta que s'enfila amb fort pendent i té al sòl més malmès.

Després dels revolts de la pujada arribem a un petit pla des d'on podem observar una panoràmica del poble amb l'església i l'edifici del castell al seu darrera. Seguim per entremig de ginesteres. Per la dreta se'ns ajunta un senderol que puja enganxat a la paret del turó.

0.06 1.55

NOTA.- Si venim del poble és en aquest punt on retrobarem el GR.

El senderol de moment planeja però mica en mica comença a pujar. Cada vegada ens apropem més a la capçalera de la fondalada que tenim a l'esquerra. Finalment passem a l'altra vessant i poc després trobem una bifurcació. Seguim per la dreta pujant per "graons" de roca. El senderol comença a fer ziga-zagues.

0.10 2.05

Arribem al coll (400 m). Si mirem enrera podrem veure la Torrota i més enllà Montserrat.

Travessem el camí que segueix la carena i iniciem la baixada per l'altra banda. Davant nostre s'estén la Serra de l'Obac; hi podem distingir el Pallar de Tot l'Any (776 m) i el Castellsapera (932 m). A la seva dreta hi tenim la silueta característica de la Casa Nova de l'Obac.

La baixada segueix amb algun tram de fort pendent. Estem passant per una zona on encara poden veure's molts dels arbres caiguts per l'acció de les nevades. En sortir a una clariana descobrim, més avall, davant nostre, les restes de Can Lleonart, vers les quals ens dirigim.

Poc abans d'arribar a les esmentades ruïnes podem veure, a la nostra dreta, aigües amunt del Torrent de les Bendranes, la masia d'aquest nom.

0.12 2.17

Quan arribem a Can Lleonart hem de baixar cap a la dreta per agafar un camí que surt de la masia i es dirigeix vers uns pollancre situats al llit de la vall que seguim.

0.07 2.24

El camí planeja; en arribar al llit del fondal hem de passar per uns aiguamolls per tal de travessar-lo. Seguim per l'altra banda planejant per una zona molt enfangada.

Després d'una forta baixada continuem per un camí més ample que planeja. A l'esquerra hi tenim el torrent de les Bendranes.

El camí es dirigeix vers el llit del torrent i el travessa a gual. En aquest punt és interessant anar uns metres aigües avall per tal de poder observar el bonic salt que s'hi troba.

Un cop passat el torrent seguim per un senderol que s'enfila per l'altra vessant. Més endavant el senderol es fa més ample i planeja per un tram de terra vermella. Si ha plogut és probable que ho trobem inundat.

Després d'una mica de pujada ens trobem sota mateix de la masia.

0.06 2.30 9.42

Finalment arribem a Can Bendranes. Davant de la casa hi trobem un banc que podem aprofitar per a descansar una mica. Cal fer notar l'esplèndida alzina que hi ha vora de la casa, cap a la banda del torrent.

Sortim de davant de la casa pel camí que passa per entremig dels edificis annexos. Immediatament trobem un trencall a l'esquerra però nosaltres seguim rectes planejant vorejats d'ametllers.

0.03 2.33

ATENCIÓ : Quan les filades d'ametllers s'acaben i arribem a un rocallís on s'hi veuen les marques verdes i també del GR, hem de deixar el camí ample per enfilar-nos per un viarany que puja amb fort pendent per l'esquerra.

Després de la forta arrencada el pendent es suavitza i fins i tot planegem una mica. Un cop travessat un "terrallís" torna a pujar. Hem de passar per damunt d'un pi caigut.

0.10 2.43

A poc de passar per una zona de conglomerat arribem a la carena del Teix, la qual seguirem vers la dreta.

Sortim a una clariana; des d'ací podem gaudir d'una visió més propera de la Serra de l'Obac, amb el Pallar de Tot l'Any i el Castellsapera. Un xic més a la dreta queda la carena del Pou de Glaç, per on passarem.

Cap a l'altra banda podem observar, cada vegada més allunyada, la muntanya de Montserrat.

Seguim pujant; més endavant el camí es fa més ample i planeja una mica però sempre amb tendència a pujar.

Després d'un tram de fort pendent amb el sòl ple de pedres despreses del conglomerat, deixem el camí ample que es decanta cap a la dreta i seguim rectes per un corriol que continua pujant.

0.17 3.00

Al final de la feixuga pujada fem cap a un ample camí el qual seguirem per l'esquerra tot planejant. Veiem la Casa Nova de l'Obac gairebé a tocar.

0.03 3.03

Arribem al Coll d'en Tropes (640 m) per on passa la carretera de Terrassa a Rellinars, hi sortim en mig d'un revolt. La seguim cap a la dreta en direcció a la casa.

A partir d'ací i fins una mica més enllà del Coll Estret anirem seguint la divisòria entre els termes municipals de Vacarisses i Terrassa.

0.04 3.07

A continuació d'un revolt cap a la dreta passem per sota d'una línia elèctrica i als pocs metres, quan a mà dreta hi tenim un senyal de doble retomb esquerra-dreta, abandonem la carretera per entrar en una clariana que s'obre a la seva esquerra. Seguim per un senderol que de moment segueix paral·lel a la carretera.

A mà esquerra podem veure novament el Pallier de Tot l'Any (és clar el perquè es diu així, no ?).

Mica en mica anem separant-nos de la carretera i comencem a pujar.

Quan sortim del bosquet ens dirigim vers la casa passant per una rampa vorejada de xiprers que ens porta fins davant de la capella.

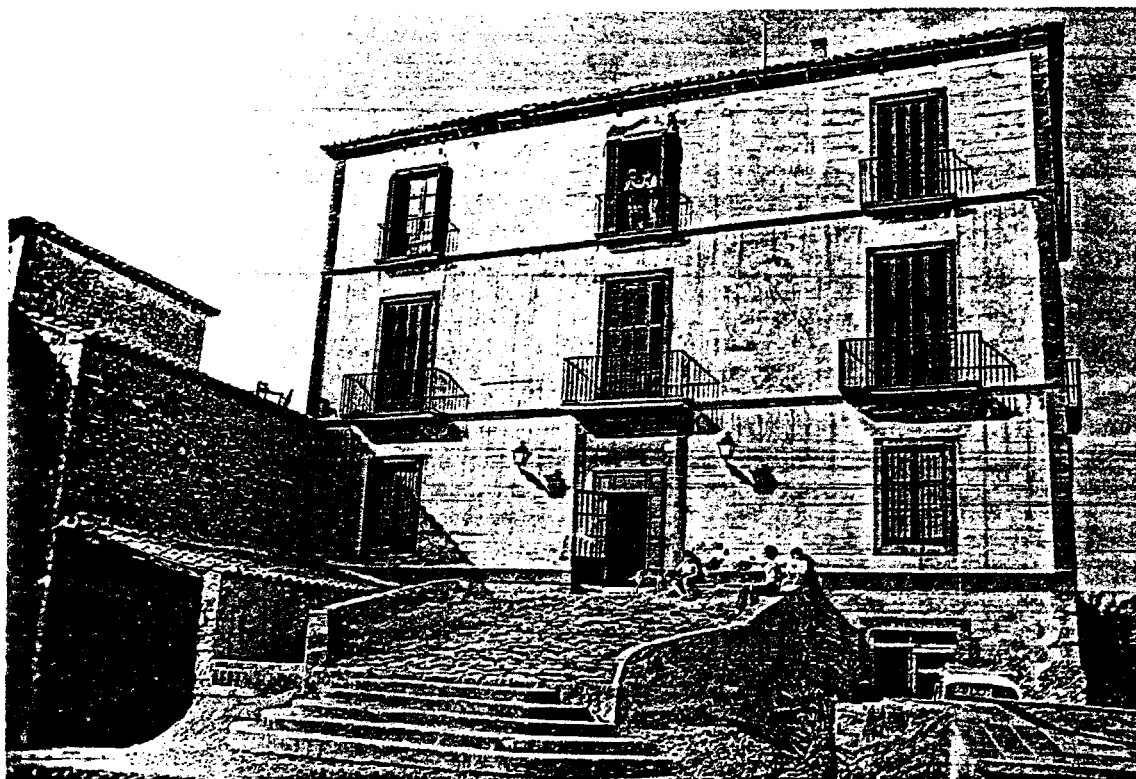
0.06 3.13 12.27

Així arribem a la Casa Nova de l'Obac (670 m). Des de la terrassa situada al seu davant podem gaudir d'una esplèndida panoràmica.

=====

LA MASIA DE L'OBAC

Està situada dintre del terme de Vacarisses, en un turonet al costat de la carretera de Terrassa a Rellinars, anomenat Coll de Fontanelles. Es tracta d'un gran casal del segle XVIII i consta de quatre façanes orientades a quatre vents. Aquesta casa nova de l'Obac fou acabada l'any 1820. L'edificació es deu a la insuficiència de cabuda de la casa vella. Es creu que fou construïda per una arquitecte italià i és possible que fos el mateix que va alçar el palau del Laberint d'Horta, a Barcelona, propietat en aquells temps del marquès d'Alfarras.

Aquesta masia gaudi d'una gran importància durant l'expressat segle XVIII, per les crescudes collites de vi que sortien de les seves vinyes i que era exportat a Amèrica, tot produint bons negocis. Fins i tot, a fi d'atansar més terreny durant la feina de la verema, es construïren uns cups a distància de la casa, on trepitjaven el raïm i el vi hi restava dipositat. Encara que en estat ruïnós poden contemplar-se els célebres cupsots.

En temps més pretèrits, per aquelles bagues, hi havia grans poblacions forestals i frondoses boscúries que donaven una gran producció carbonífera i llenyataire.

Durant l'hivern sorgí la indústria de la conservació del glaç per a fer-ne ús a l'estiu. Era guardat en uns pous construïts a l'efecte. Encara que en estat ruïnós, se'n conserva un prop de la casa vella i un altre, recentment restaurat, a dalt de la serra, a l'indret aproximat de la Font de la Portella. Aquests pous foren bastits els anys 1706 i 1760 per Josep i Antoni Ubach.

Són dignes d'elogi els esgrafiats que decoren les façanes de l'edifici. Abans de les malvestes sofertes, la casa de l'Obac estava moblada d'estil imperi rural. D'aquests mobles gairebé sols s'ha pogut salvar una saleta que estava a Barcelona i un llit que restà a la masia.

Actualment la finca de l'Obac ha estat adquirida per la Diputació de Barcelona per tal d'augmentar els terrenys de propietat pública del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i de la Serra de l'Obac. La Casa Nova es destinarà en un futur a un centre d'informació sobre el parc.

Adjunta a la masia podem contemplar la capella d'estil neoclàssic i en forma de creu llatina. Existí un retaule pintat en tela, de factura italiana, que fou cremat durant la guerra civil. Està dedicada, igual que la casa vella, a Sant Antoni de Pàdua. Uns goigs de l'any 1923 així ho manifesten :

Puix l'Obac, vostre Sagrari
tan a prop del Cel està
Sant Antoni, per pujar-hi,
fins al Cel deu-nos la mà.

A pocs metres de la casa encara hi ha un casal que s'utilitzà com a forn de vidre. Diuen que es construí el 1730. Estava dedicat a fondre i a la manipulació d'objectes de vidre, en preferència d'ampolles de tonalitat verda; encara espargides pels voltants, trobareu partícules de l'esmentat vidre. Els sistemes d'elaboració eren arcaics i rudimentaris. Per accionar i moldre el vidre, foren portades tres grans moles de pedra de Montjuïc, que encara es conserven.

El motiu d'escollir aquest lloc per a la producció, no fou altre que la necessitat de molta llenya per fer foc; els boscos de l'Obac la proporcionaven en quantitat i a baix preu.

No massa lluny de la Casa Nova, seguint pel camí de la font de La Portella, podem arribar fins les ruïnes de l'antiga pai-

ralia dels Obac. Recentment s'hi han efectuat unes obres de sanejament que han permès redescobrir algunes construccions, molt antigues i d'important factura arqueològica. A la vegada s'ha restaurat la capella, les restes de la masia de l'any 1571, un colomar i altres fragments d'importància. També, gràcies al fruit de les excavacions, han quedat al descobert dues sales quadrangulars aparellades totalment en "opus spicatum".

=====

Sortim a la pista que passa pel costat de la casa i la seguim per l'esquerra.

Just darrera la casa i enfront de la Casa de La Pastora, la pista bifurca; el trencall de l'esquerra té una fita amb la indicació: "A la Font de la Portella. A la Canal de Mura", i el de la dreta, el qual seguirem, té: "Al Coll de Tres Creus. Al Coll d'Estenalles".

Deixem la Casa de La Pastora a l'esquerra. La pista de moment planeja. Al fons, a la dreta, si el dia és clar, podem veure-hi la Serra de Collcerola amb la coneguda silueta del Tibidabo.

Passem una cadena que barra el pas. Immediatament la pista bifurca; deixem la branca de la dreta que baixa i seguim per l'esquerra que comença a pujar de moment de forma suau.

Davant nostre, a la vessant dreta de la serra podem veure-hi les restes de la torre de l'Obac, de característiques similars a la Torrota de Vacarisses.

Després de planejar una estona, la pista comença a pujar i passa per sota de dues línies de conducció elèctrica gairebé juntes.

0.14 3.27

A uns cinquanta metres de les esmentades línies hem de deixar la pista i enfilem-nos per un senderol cap a l'esquerra (cal vigilar els senyals) (700 m). El senderol de moment segueix paral·lel a la pista i després se n'allunya. Travessem un rocallís. Des d'aquest punt, mirant enrera, podem veure les restes de la Casa Vella de l'Obac i més enllà la Torrota de Vacarisses.

A partir d'ací comença un tram de fort pendent, que després de fer unes ziga-zagues i de travessar per un pas entre parets de roca, ens portarà al Turó de la Mamella (830 m), al començament de la carena del Pou de Glaç.

0.09 3.36

Després de passar per un rocallís de conglomerat des d'on podem gaudir d'una bona panoràmica, el camí carener puja de forma més suau i a continuació planeja alternat les clarianes amb alzines. Estem passant pel Tossal de l'Aliga.

A l'esquerra tenim una magnífica visió dels cingles que encerclen les canals de Mura i del Llop. Al fons hi podem veure la ciutat de Manresa.

0.15 3.51

Arribem a una clariana (920 m), de forma més o menys circular, on conflueixen diversos senders. Una fita senyalitza el que ens ha portat fins aquí amb la inscripció : "A la Font de la Portella".

El sender de la dreta baixa; el següent per la mateixa mà puja lleugerament. Nosaltres hem de seguir el tercer per la dreta (també és el tercer comptat per l'esquerra) que en el seu començament està una mica amagat per la vegetació.

Abans de seguir pel GR, convé visitar el pou de glaç que dona nom a la carena per la qual transitem. Així doncs, agafarem el primer o bé el segon sender de l'esquerra i als pocs metres ens trobarem amb aquesta construcció recentment restaurada.

Tornem a la clariana i seguim pel sender del GR. Quan els arbres ens ho permeten tornem a veure el Pallar de Tot l'Any i el Castellsapera. Al peu del Pallar hi veiem la masia de La Calsina.

Travessem un rocallís de conglomerat i poc després trobem un pi caigut al mig del sender. Baixem per entremig de roques.

0.13 4.04 15.15

Arribem al Coll Estret (880 m), on trobem una fita que indica : "A la Canal de Mura", amb l'afegit de "Canal del Llop". Immediatament després travessem un rocallís de conglomerat. A la dreta hi veiem Sant Llorenç del Munt amb el monestir al cim de La Mola (1095 m) i el Morral del Drac a la seva esquerra, per on passarem a la propera etapa. Al seu peu hi ha la masia de Can Pèlacs. Més a l'esquerra dividim el Montcau (1053 m).

A mà dreta, a la paret de la cinglera hi ha petites baumes.

0.05 4.09

Finalment arribem a un rocallís amb una creu blanca i verda pintada en el terra. Davant nostre hi veiem la part posterior del Castellsapera amb una creu al seu cim.

Per l'esquerra surt un sender amb una fita on s'indica : "Al Castellsapera. Al Coll de Tres Creus".

Nosaltres baixarem per la dreta, pel mig del rocallís, entrant així en el terme municipal de Terrassa, el qual només trepitjarem uns centenars de metres; més endavant el senderol segueix per entremig d'arbres alternant amb clarianes. El terreny es fa més descompost.

0.07 4.16

El sender, que fins ara havia seguit una direcció més o menys rectilínia, gira cap a la dreta i després, enfront d'uns arbres caiguts, ho fa a l'esquerra. Als pocs metres arribem a un rocallís pel qual baixarem anant cap a la dreta.

Seguim baixant fent algunes ziga-zagues. Després de passar per un tram amb arbres caiguts, deixem un senderol que puja cap a la dreta. Segueix la baixada.

Passem per una zona on el sòl és de terra vermellosa amb sots provocats per les pluges. Més endavant el sender es fa més ample i planeja una mica.

Anem a sortir a un camí transversal; el seguirem per la dreta baixant. Per aquesta zona entrem en el terme municipal de Matadepera. Seguim trobant arbres caiguts.

0.12 4.28

Travessem un fondal; després el camí es va enfonsant i passa per entremig de parets de terra, pel damunt nostre hi ha arbres caiguts. Sembla que anem per una torrentera.

Tornem a passar un fondal; a partir d'ara el camí és una mica millor. Deixem un trencall, no massa marcat, a l'esquerra i seguim rectes. Baixem una mica i de nou passem enfonsats entre parets de terra.

Rebutgem un sender que s'enfila cap a la dreta.

0.08 4.36

Troblem brancatge al mig del camí amb la intenció, sembla, d'indicar pas barrat. En aquest punt hem d'agafar un senderol que baixa vers l'esquerra per una mena de graons formats per les arrels dels arbres.

NOTA.- Si seguíssim endavant trobaríem als pocs metres una font a la dreta del camí i una bassa d'aigua a l'esquerra.

De continuar, arribaríem a la finca de La Barata. És interessant anar fins la bassa per tal de veure aquest conjunt d'edificacions, però és millor no atansar-s'hi car hi ha alguns gossos amb ganes d'empaitar excursionistes (i no és broma).

Així doncs, vista la finca de lluny, tornarem al nostre sender de les arrels.

Després d'una forta baixada sortim a la carretera que va de Terrassa cap a Talamanca i Navarcles, just enfront d'un tancat de fusta pràcticament cobert d'herbes. Seguim per la carretera cap a la dreta, passem per l'hectòmetre 2 i, a continuació, per

sota de les edificacions de La Barata.

0.07 4.43 17.53

Finalment arribem al punt quilomètric 9 on finalitza l'etapa (640 m).

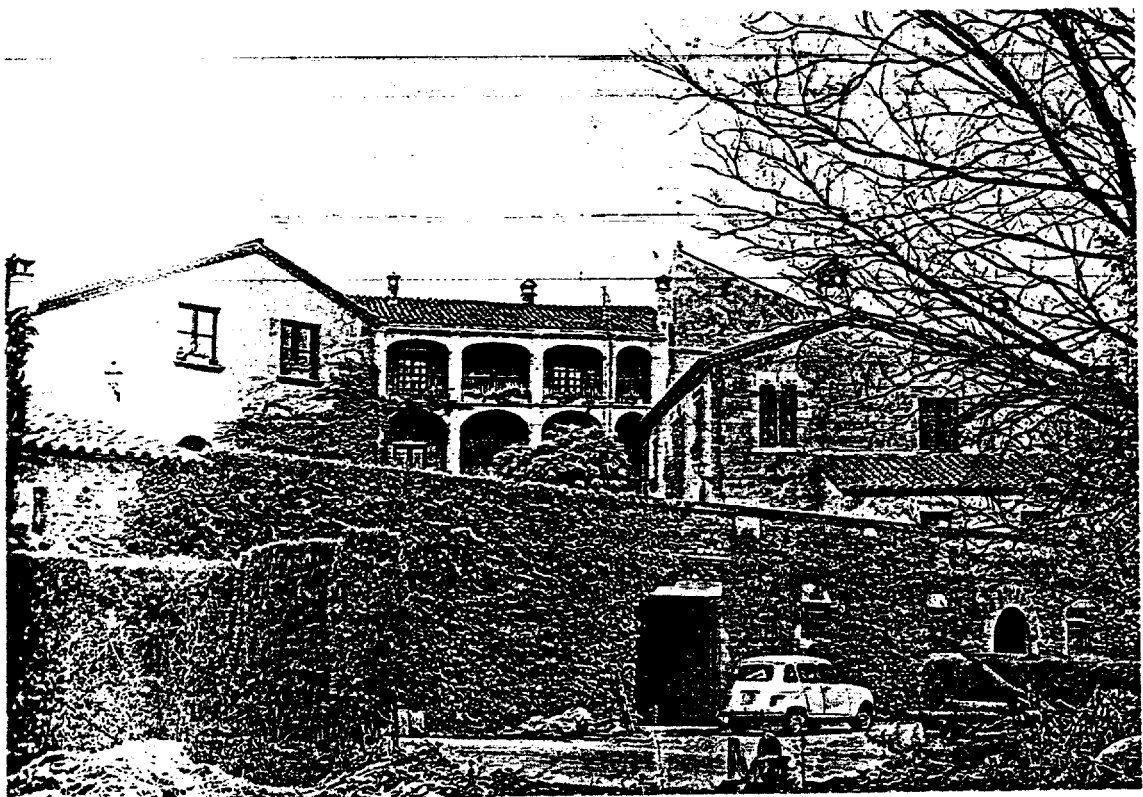
=====

LA BARATA

La finca està situada al cantó de ponent de La Mola, en el quilòmetre 9 de la carretera de Terrassa a Talamanca.

Es compon d'ampla masia, de gran capacitat i molt bona construcció, casa residencial i construccions annexes, formant un conjunt de belles edificacions. Prop d'aquest conjunt hi ha una capella dedicada a Sant Roc.

és un dels masos de la zona del que consten documents més antics, ja que data de 1330 l'establiment que en va fer l'abat del Munt a favor de Ramon Barata i Constància, la seva esposa, ciutadants de Manresa.

A principis de la guerra civil aquest paratge agafà fama de sinistre car "Alcocer y sus chiquitos" hi perpetraren diversos consells de cuneta de persones de la dreta de Terrassa.

Posteriorment, els primers mesos de 1938, el president de la República, Manuel Azaña Díaz, hi va residir. Segons diuen les cròniques, per arribar-hi utilitzava un "mercedes" negre que sempre anava precedit per un "hispano-suïza" gris amb quatre militars d'escolta.

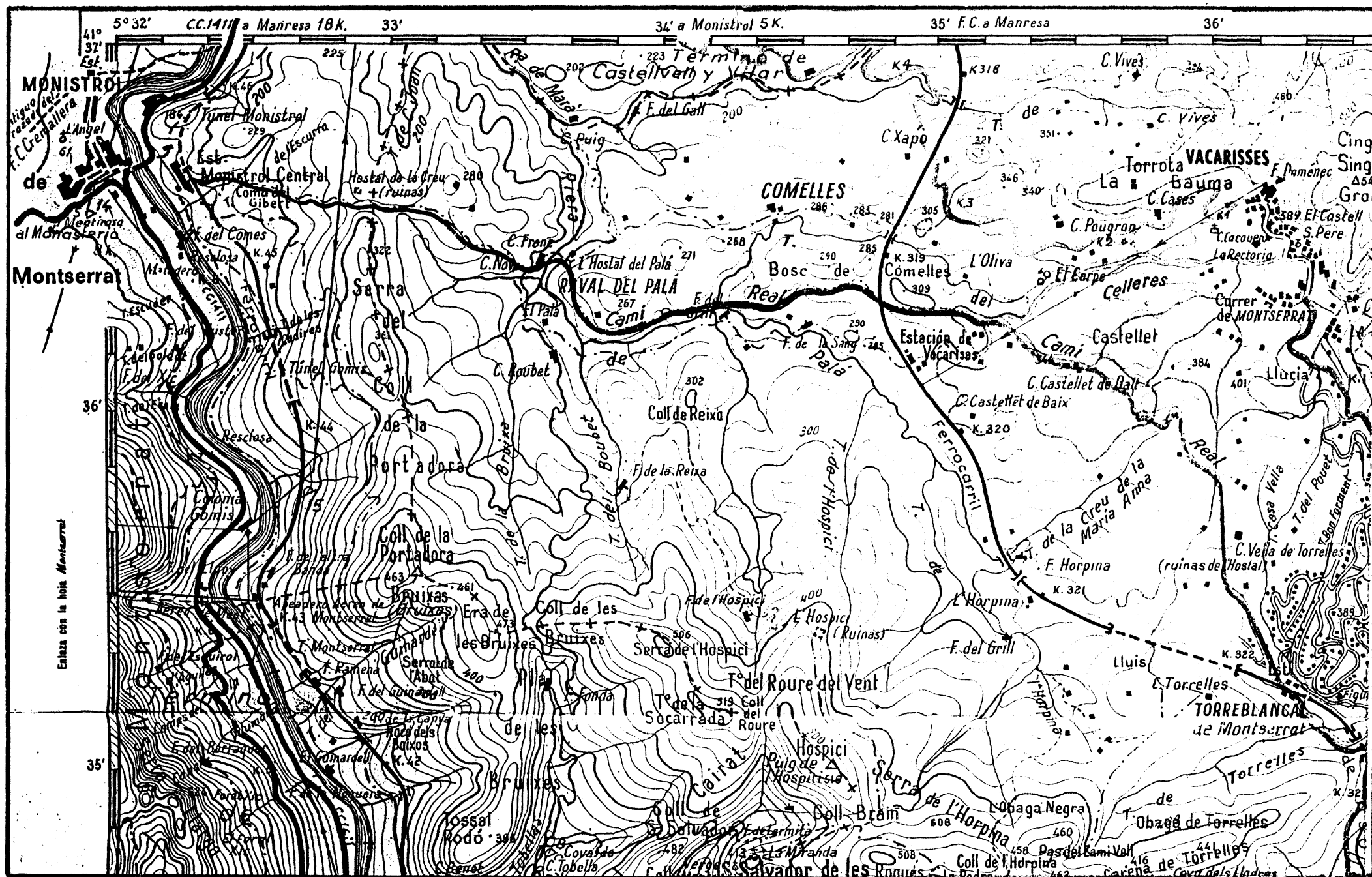
En aquesta finca, el 5 d'abril de 1938, tingué lloc el Consell de Ministres que produí la crisi ministerial per la qual va quedar fora del Govern Indalecio Prieto.

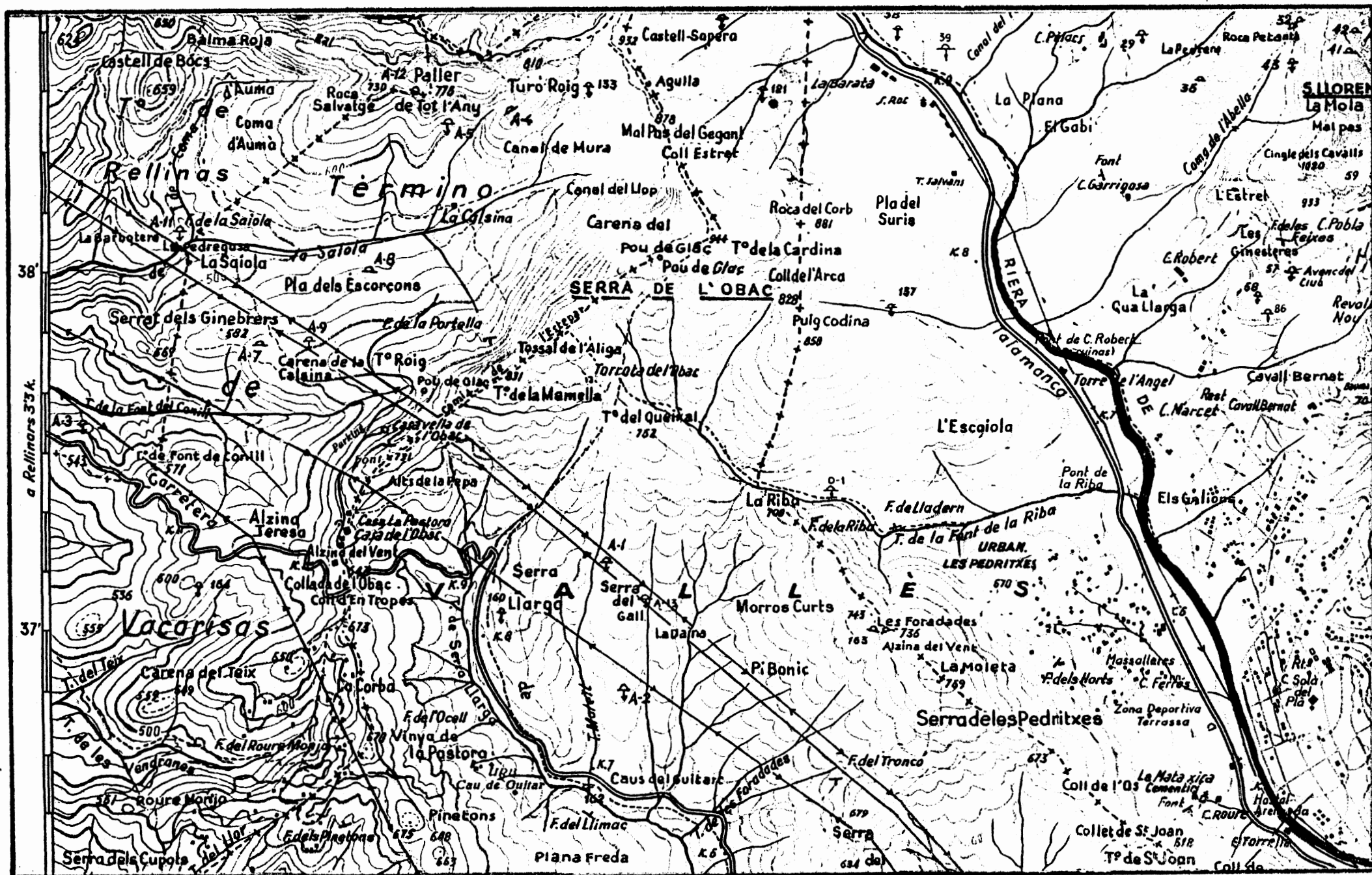
=====

BIBLIOGRAFIA

- ** Gran Geografia Comarcal de Catalunya.
Volum 6. El Vallès i el Maresme.
Fundació Enciclopèdia Catalana.
- ** Gran Enciclopèdia Catalana.
- ** Costumari Català. El Curs de l'Any.
Joan Amades.
Salvat editors i Edicions 62.
- ** Vacarisses. Assaig històric d'un poble.
Antoni Flotats i Llagostera.
Impressor Daniel Cochs.
- ** Sabadell. Informe de l'oposició.
Andreu Castells.
- ** Vacarisses. Balcó de Montserrat.
Publicació mensual.
Nº 232 (Desembre 1987), 233 (Gener 1988).
- ** Notes de N'Oriol Garriga.
- ** Sant Salvador de les Espases. Guia Cartogràfica.
Editorial Alpina.
- ** Sant Llorenç del Munt. Guia Cartogràfica.
Editorial Alpina.
- ** Cartografia de les Guies referenciades.
Escala 1 : 25.000

Agustí Poch, febrer 1988

club excursionista de gràcia

— TRAVESSIA MATAGALLS-MONTSERRAT —

